

Välkommen!

**Revisorns roll i hållbarhetsrapportering -
lagkrav eller frivilligt**

3 september 2025

Annika Nygren, hållbarhetsrevisor
Grant Thornton

Jag som medverkar idag

Annika Nygren

DIRECTOR, SUSTAINABILITY ASSURANCE

annika.nygren@se.gt.com

Agenda

- Introduktion granskning
- Hållbarhetsrisker
- Granskning av ESRS E- miljö
- Granskning av ESRS S-socialt
- Övrigt

Introduktion granskning

Varför granskning – krav eller frivilligt.

1. Stärker trovärdigheten

- Säkerställer att rapporten är korrekt, transparent och inte vilseledande.
- Ökar förtroendet hos investerare, kunder, myndigheter och andra intressenter.

2. Säkerställer efterlevnad

- Hjälper företaget att uppfylla lagkrav som t.ex. CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).
- Minskar risken för juridiska konsekvenser och sanktioner.

3. Identifierar risker och förbättringsområden

- Granskning kan avslöja brister i datainsamling, styrning eller rapportering.
- Möjliggör proaktiv riskhantering och kontinuerlig förbättring.

4. Bidrar till intern utveckling

- Ger insikter som kan användas för att förbättra processer och rutiner.
- Stärker organisationens kompetens inom hållbarhetsstyrning.

5. Underlättar jämförbarhet

- En granskad rapport enligt etablerade ramverk (ESRS, GRI, SASB, TCFD) möjliggör jämförelser mellan företag.
- Skapar en gemensam förståelse för hållbarhetsprestanda.

6. Stärker varumärket

- Visar att företaget tar ansvar och är transparent.
- Ökar attraktionskraften hos kunder, investerare och framtida medarbetare.

Syfte med att rapportera hållbarhetsinformation till extern part

- Informera intressenterna om aktuell hållbarhetsinformation så att de kan få underlag till sina affärsmässiga beslut om att investera i företaget (i tid eller i pengar)
- Intressenter – två typer:
 - De som blir berörda av hållbarhetsinformationen
 - De som använder hållbarhetsinformationen
- Lagkrav- CSRD, klimatbokslut,

Revisorns uttalande ska omfatta för en CSRD-rapport:

1. Om hållbarhetsrapporten uppfyller årsredovisningslagens krav, inklusive överensstämmelse med ESRS
2. Om den process som företaget genomfört för att identifiera rapporterad information har utförts såsom den beskrivs i hållbarhetsrapporten [ESRS 2 IRO-1]
3. Om rapporteringskraven i EU:s gröna taxonomiförordning artikel 8 efterlevs
4. Om kravet att märka hållbarhetsrapportering i ett enhetligt elektroniskt rapporteringsformat efterlevs (inte klart ännu)

RevR 19 - Översiktlig granskning

- Sverige och FAR har tagit fram en ny rekommendation **RevR 19 för granskning av CSRD. Anpassas fortfarande löpande** under året i enlighet med den praxis som utvecklas och eventuella nya riktlinjer från EU
- Vad som händer inom EU är oklart. Innan Omnibus fanns beslut att ta fram ny **europaisk standard** för översiktlig granskning av de hållbarhetsrapporter som upprättas i enlighet med CSRD.
- Fram till dess att ny granskningsstandard antas ska RevR 19 tillämpas för granskning av CSRD-rapporter i Sverige. Ger också stöd till den som upprättar hållbarhetsrapporterna

Revisorns granskningsberättelse av Grant Thornton Sweden AB:s frivilliga hållbarhetsrapport

Till bolagsstämman i Grant Thornton Sweden AB
org. nr 556356-9382

Slutsats

Jag har utfört en översiktlig granskning av hållbarhetsrapporten för Grant Thornton Sweden AB för räkenskapsåret 2024-05-01—2025-04-30. Hållbarhetsrapporten ingår på sidorna 24-58 i detta dokument.

Grundat på min översiktliga granskning som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar har det inte kommit fram några omständigheter som ger mig anledning att anse att hållbarhetsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen vilket innebär

- om hållbarhetsrapporten uppfyller kraven i ESRS,
- om den process som företaget har genomfört för att identifiera rapporterad hållbarhetsinformation har utförts såsom den beskrivs i hållbarhetsrapporten,
- efterlevnaden av rapporteringskraven i EU:s gröna taxonomiförordning artikel 8.

Grund för slutsats

Jag har utfört granskningen enligt FAR:s rekommendation RevR 19 Revisorns översiktliga granskning av den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Mitt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar.

Jag anser att de bevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för min slutsats.

Annan information än hållbarhetsrapporten

Detta dokument innehåller även annan information än hållbarhetsrapporten och återfinns på sidorna 1–23 samt 61–82. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Min slutsats avseende hållbarhetsrapporten omfattar inte denna information och jag uttalar ingen slutsats med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min översiktliga granskning av hållbarhetsrapporten är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med hållbarhetsrapporten. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under den översiktliga granskningen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att hållbarhetsrapporten har upprättats i enlighet med 6 kap. 12–12 f §§ årsredovisningslagen, och

för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta hållbarhetsrapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala en slutsats med begränsad säkerhet om hållbarhetsrapporten är upprättad enligt 6 kap. 12–12 f §§ årsredovisningslagen på grundval av min granskning. Granskningen har utförts enligt FAR:s rekommendation RevR 19 Revisorns översiktliga granskning av den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Denna rekommendation kräver att jag planerar och utför mina granskningsåtgärder för att uppnå begränsad säkerhet att hållbarhetsrapporten är upprättad i enlighet med dessa krav.

De granskningsåtgärder som har utförts för att inhämta bevis är mer begränsade än för ett uppdrag där uttalandet görs med rimlig säkerhet och den säkerhet som har uppnåtts är därför lägre än för ett uppdrag där uttalandet görs med rimlig säkerhet. Det innebär att det inte är möjligt för mig att skaffa mig en sådan säkerhet att jag blir medveten om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om ett uppdrag där uttalandet görs med rimlig säkerhet utförts.

Revisionsföretaget tillämpar ISQM 1 (International Standard on Quality Management), som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende

efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Jag är oberoende i förhållande till Grant Thornton Sweden AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag till hållbarhetsrapporten. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i hållbarhetsrapporten vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören upprättar hållbarhetsrapporten i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att uttala en slutsats om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsrapporten, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder.

Våra granskningsåtgärder avseende den process som genomförts för att identifiera hållbarhetsinformation att rapportera inkluderade, men var inte begränsade till följande:

- Erhålla en förståelse för processen genom att
 - Genomföra förfrågningar för att förstå källorna till den information som används av företagsledningen
 - Granska företagets interna dokumentation av sin process

- Utvärdera om den information som erhållits från våra åtgärder om den process som implementerats av bolaget överensstämmer med beskrivningen av processen i hållbarhetsrapporten.

Våra granskningsåtgärder avseende hållbarhetsrapporten inkluderade, men var inte begränsade till följande:

- Genom förfrågningar erhålla en allmän förståelse för den interna kontrollmiljön, rapporteringsprocesserna, och informationssystemen som är relevanta för upprättandet av informationen i hållbarhetsrapporten
- Utvärdera om information som identifierats som väsentlig genom den process som bolaget genomfört för att identifiera innehållet i hållbarhetsrapporten också ingår,
- Utvärdera om strukturen och presentationen av hållbarhetsrapporten är förenlig med kraven i ESRS,
- Genom förfrågningar och analytiska granskningsåtgärder inhämta underlag på metoderna för att ta fram väsentliga uppskattningar och framåtblickande information och på hur dessa metoder tillämpades,
- Erhålla förståelse för processen för att identifiera ekonomiska verksamheter som omfattas av EU:s gröna taxonomi och de motsvarande upplysningarna i hållbarhetsrapporten.

Begränsningar i upprättandet av hållbarhetsrapporten

Vid rapportering av framåtblickande information i enlighet med ESRS, måste styrelsen och verkställande direktören för Grant Thornton Sweden AB förbereda framåtblickande information utifrån angivna antaganden om händelser som kan inträffa i framtiden och möjliga framtida aktiviteter av Grant Thornton Sweden AB. Faktiska utfall kommer sannolikt att bli annorlunda eftersom förväntade händelser ofta inte inträffar som förväntat.

Stockholm den 27 maj 2025
Finnhammars revisionsbyrå AB

Rasmus Mandel
Auktoriserad revisor

Granskningsprocess för hållbarhetsrapport (CSRD) 2025-2026

CSRD – översiktlig granskning

Granskningens inriktning och omfattning	Begränsad säkerhet (översiktlig granskning)	Rimlig säkerhet (revision)
Revisors förståelse	Begränsad förståelse	Djupare förståelse
Revisors riskbedömning	Bedömer på en övergripande nivå i vilka upplysningar som föreligger risk för väsentliga fel. Ex Risken för fel i Scope 3 bedöms som hög.	Bedömer på en mer granulär nivå
Granskning av interna kontrollsystem och relevanta kontroller för att upprätta en CSRD rapport	Övergripande förståelse främst genom förfrågningar, processer att övervaka att det interna kontrollsystemet fungerar dvs utfallet av övervakningsprocessen. Kan frivilligt avgöra om test av interna kontrollen är lämplig.	Djupare och mer omfattande förståelse. Vid betydande risk ska revisorn testa kontrollers utformning och implementering av dess effektiviteten.
Granskningstekniker	Mindre omfattande bevis men tillräckligt för att kunna uttala en slutsats. Ex förfrågningar, analytisk granskning, omvärldsanalyser, mindre urval, färre tester.	Mer omfattande bevis för att kunna uttala en slutsats. Ex internkontrollgranskning, detaljgranskning såsom testning och omräkning, inhämta externa bekräftelser, observation samt större urval med fler tester.
Uttalandet och bestyrkanderapport	Negativ form - Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att informationen i hållbarhetsrapporten som omfattas av vår översiktliga granskning inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.	Positiv form - Enligt vår uppfattning har hållbarhetsrapporten upprättats i enlighet med årsredovisningslagen.

Hållbarhetsrisker

Definition av hållbarhetsrisker

En hållbarhetsrisk kan definieras som en potentiell eller faktisk negativ påverkan på ett företags finansiella ställning, verksamhet eller rykte som uppstår till följd av miljömässiga, sociala eller styrningsrelaterade (ESG) faktorer.

- **Klimatförändringar** (t.ex. översvämningar, torka, bränder)
- **Regulatoriska förändringar** (t.ex. koldioxidskatter)
- **Sociala frågor** (t.ex. arbetsvillkor, mänskliga rättigheter)
- **Styrningsproblem** (t.ex. bristande transparens)

Varför är det viktigt att ha koll på detta?

- Påverkar långsiktig lönsamhet och affärsmodell
- Kan leda till juridiska, finansiella eller rykttemässiga konsekvenser
- Avgörande för investerare och andra intressenter

Förvaltningsrevisionen och beaktande av lagar och andra författningar vid revision av finansiella rapporter

- I förvaltningsrevision behöver revisorn bedöma om det kan föreligga **skada eller risk för skada** på grund av att bolaget **brutit mot lag eller annan författning**. Olika bolag har olika lagar att följa. Inom vissa branscher krävs tillstånd eller så kan betydande avgifter eller sanktioner tas ut om regler bryts. **Revisorn måste ta ställning till hur styrelsen har säkerställt att för verksamheten väsentliga regler följs.**
- I kraven ingår att revisorn ska skaffa sig en förståelse av verksamheten och dess miljö inkl. kunskap om den interna kontrollen och styrningen av bolaget. Den förståelsen är central för riskbedömningen av revisionen av förvaltningen. **Väsentliga risker i förvaltningen kan t.ex avse risk för sanktioner kopplat till tillstånd och tillsyn, risken för att viktiga tillstånd inte förnyas och liknande.**

Exempel hållbarhetsrisker för skogsbranschen

Det här fotot av Okänd författare licensieras enligt [CC BY-ND](#)

Klimatpåverkan

- Skogens förmåga att binda CO2 minskar vid intensiv avverkning. Skogen påverkas av klimatförändringar, t.ex. översvämningar eller extrema väderförhållanden. Höga utsläpp från vägtransporter inom skogsbruket.
Revisorn måste bedöma om företaget har redovisat eventuella kostnader för att hantera dessa risker korrekt.

Biologisk mångfald

- Avverkning av skyddsvärda skogar hotar arter och ekosystemens motståndskraft mot klimatförändringar.
Revisorn ska granska om företaget har gjort nödvändiga investeringar och redovisat dessa på rätt sätt.

Sociala aspekter

- Arbetsvillkor och säkerhet är viktiga sociala hållbarhetsaspekter.
Revisorn måste säkerställa att företaget följer lagar och regler och att eventuella sanktioner eller böter är korrekt redovisade.

Exempel hållbarhetsrisker för bygg- och fastighetsbranschen

Klimatpåverkan

- Byggprojekt kan påverkas av klimatförändringar, t.ex. översvämningar eller extrema väderförhållanden.
Revisorn måste bedöma om företaget har redovisat eventuella kostnader för att hantera dessa risker korrekt.

Energikrav

- Nya energikrav och regleringar kan påverka bygg- och fastighetsföretag.
Revisorn ska granska om företaget har gjort nödvändiga investeringar och redovisat dessa på rätt sätt.

Sociala aspekter

- Arbetsvillkor och säkerhet på byggarbetsplatser är viktiga sociala hållbarhetsaspekter.
Revisorn måste säkerställa att företaget följer lagar och regler och att eventuella sanktioner eller böter är korrekt redovisade.

Granskning av CSRD-rapporten - **generellt**

- **Granskning av upplysningar** – stäm av väsentliga områden mot lämpliga underlag som utgör granskningsbevis
- **Granskning av datapunkter** – stäm av mot beräkningsunderlag, rimlighetsbedöm mot jämförelsesiffror/branschnyckeltal
- **Granskning av fullständighet**
 - har metoden för att inhämta upplysningar och datapunkter varit lämplig
 - utifrån kunskap som inhämtats i samband med granskning av dubbel väsentlighetsanalys – har någon uppgift utelämnats
 - finns det skäl för kunden att utelämna uppgifter
- **Metoder för att inhämta granskningsbevis och annan information**
 - uppgifter och data som tagits fram av bolaget
 - uppgifter och data som tagits fram av extern part
 - branschinformation
 - andra organisationer/myndigheter – t ex länder med hög korruption/risk för brott mot mänskliga rättigheter

Granskning av ESRS E - miljö

(ESRS E1-5)

Granskning av ESRS E - Miljö

Granskning ESRS E1 – Klimatförändringar

- ESRS E1 är i det närmaste **obligatorisk**!
- Om inte så måste företaget lämna en **detaljerad** förklaring om väsentlighetsanalysen kommit fram till varför klimatförändringar **inte** är en väsentlig fråga.

Utmaning: Omfattande upplysningskrav, många datapunkter. Omfattande datainsamling, kräver kunskap om GHG-protokollet.

Möjlighet: Ger bra möjlighet att synliggöra verksamhetens konkurrensfördelar! Driva kostnadseffektivitet (energieffektivitet) och innovation!

Granskning av ESRS E - Miljö

- Granskning ESRS E1 – Klimatförändringar

Revisionsmässiga frågor, exempel:

- Har företaget tagit fram en Klimatfärdplan/Climate Transition Plan (mot Netto Noll)? (Krav)
- Har de analyserat sina klimatrisker och är dessa införlivade i företagets ERM system?
- Har de satt vetenskapliga mål enligt SBTi?
- Redovisar bolaget sina gröna finansiella strömmar – omsättning, opex och capex enligt EU Taxonomin?
- Vilka scope har inkluderats och hur har företaget dragit gränsen för vad som ska inkluderas och inte?
- Hur ser processen för datainsamling ut?
- Kan den ursprungliga informationskällan identifieras?
- Kommer utsläppsfaktorerna från vedertagna källor?
- Finns det stöd för antaganden eller komplexa beräkningar?
- Är grunder för beräkningar tillräckligt väl beskrivna/dokumenterade?
- Hur ser transparensen ut i metodbeskrivningar och beräkningar?
- Inhämta information om beräkningsutförarens kompetens.
- Finns intern kvalitetskontroll?

Granskning av ESRS E - Miljö

Granskning ESRS E2 – Föroreningar/lokala utsläpp

Utmaning: Det kan utgöra en stor utmaning för företagen att få tillgång till relevant data från hela värdekedjan.

Möjligheter: Ökad medvetenhet – ger företag möjlighet att sätta ambitiösa mål kopplat till minskning av föroreningar och profilera sig som ett hållbart företag.

Medskick: Här behöver kanske t.ex miljöavdelningen och/eller produktionsavdelningen involveras, dels i företagets rapporteringsprocess men vi kan också behöva intervjua dem. Vi behöver kanske involvera interna eller externa specialister i revisionen.

Granskning av ESRS E - Miljö E

Granskning ESRS E4 – Biologisk mångfald och ekosystem

Utmaningar: Standarden är på en hög detaljnivå samt att påverkan och beroenden ska kopplas till specifika platser och där företaget har operativ kontroll, i värdekedjan. Särskilt stora koncerner, koncern med många produktionsställen och komplex värdekedja kommer behöva samla in mycket data från olika håll, både internt och externt. Området är svårt att koppla till finansiell påverkan. Kunskapen kring området är lägre än t ex klimatrisker.

Möjligheter: Det kommer mer stöd kring hur företagen kan arbeta med frågorna och sätta mål, t ex så har SBTi (Science Based Target initiative) tagit fram ramverk SBTi for nature där företagen förmodligen kommer kunna få sina mål validerade under 2024. Därtill finns TNFD som ger vägledning i hur processer för att kartlägga risker och påverkan bör gå till. Geoinformationssystem används för att analysera risker och samla data.

Medskick: Kommer kräva samarbete inom funktioner, avdelningar och koncerner i värdekedjan. Kan behöva involvera revisorer i andra koncernföretag och i lokala marknader.

Granskning av ESRS E - Miljö

Granskning ESRS E5 – Resursanvändning och cirkulär ekonomi

- Bör vara aktuellt för de flesta företag som tillverkar och/eller säljer fysiska produkter.
- Metoden för datainsamling och beräkning ska inkluderas.

Medskick i revisionen: Förstå företagets metoder för datainsamling och beräkningsmodeller. Ta stickprov på fakturor från avfallshanterare, uppgift om kärl och kvantiteter, farligt/ej farligt avfall, andel återvunnet avfall etc.

Granskning av ESRS S- socialt

(ESRS S1-4)

Granskning av ESRS S - Socialt

Granskning ESRS S1 – Medarbetare

Mycket reglerat i svensk lagstiftning men alla länder har inte samma lagstiftning som Sverige.

Revisionsmässiga frågor, exempel:

- Hälsa och säkerhet – rutiner för rapportera och dokumentera?
- Jämställdhet och mångfald
- Rätt att organisera sig fackligt, rätt till kollektivavtal
- Efterlevnad regelverk t ex för **mänskliga rättigheter**?
- Arbetsrelaterade rättigheter
- **Internationella koncerner** – kontext i andra länder (**barnarbete**, anställningsvillkor)
- GDPR aspekter
- Datainsamling (**anställda och inhyrd personal, bemanningsföretag**)
- **Historik**, tidigare granskning och bedömning av HR system tillförlitlighet, har ITGC gjorts etc
- Viktigt med **förståelse** för varje enskilt företags/koncerns verksamhet, beakta även specifika **land- och branschrisker**

Granskning av ESRS S - Socialt

Granskning ESRS S2 – Arbetare i värdekedjan

Främst **tre områden** berörs: arbetsvillkor, likabehandling, andra arbetsrelaterade rättigheter (barn/tvångsarbete, vatten, sanitet, rätt till boende, integritet).

Revisionsmässiga frågor, exempel:

- Kunskap och insyn i sin **värdekedja** och hur implementeras policys och hur följs de upp.
- Långa leverantörskedjor. Svårt att påverka och få information.
- Många har **policys/uppförandekoder** men kan vara svårt att upptäcka och införa åtgärder mot påverkan.
- Leverantörer måste redovisa data, åtgärdsplaner och påvisa förbättringar
- Finns **inköpssystem**, hur säkerställs att det används?
- Kontrakt med leverantörer - bestämmelser om efterlevnad av uppförandekod etc

*Notera! Många gånger genomförs **platsbesök** för bolag med produktion/fabriker etc i högrisk marknader eller med komplexa värdekedjor över världen.*

Övrigt

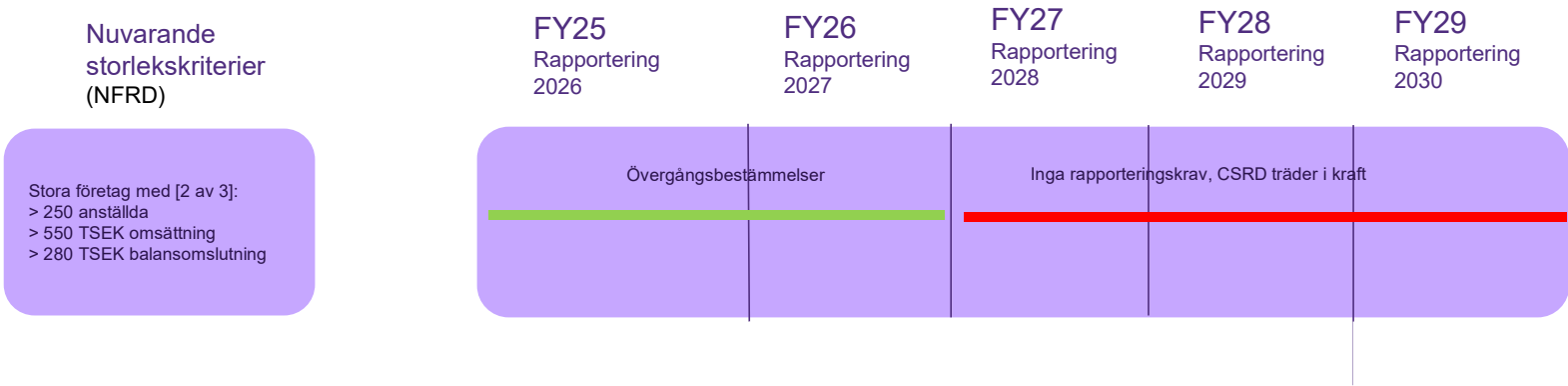

Vilka intyg och granskning är aktuella för hållbarhetsinformation?

- **RevR19** – tillämpas för lagstadgade hållbarhetsrapporter upprättade i enlighet med CSRD samt frivilliga CSRD-rapporter om de följer ESRS fullt ut. Översiktlig granskning.
- **RevR12** – vid lagstadgad hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen (NFRD).
”Hållbarhetschecken” – vi uttalar oss endast om hållbarhetsrapport är upprättad eller ej.
- **RevR6 (ISAE 3000)** - vid frivilligt upprättade hållbarhetsredovisningar enligt t ex GRI, TCFD, ÅRL och klimatbokslut enligt GHG-protokollet. Översiktlig granskning.
- **ISRS 4400** – när granskningsbara kriterier saknas (t.ex egna nyckeltal). Granskning enligt särskild överenskommelse.

Svenska lagrådsremissen är lämnad till regeringen 2025-08-21 - Tillämpning av äldre regler för hållbarhetsrapportering i Sverige enligt årsredovisningslagen (NFRD).

Gäller enbart för aktiebolag och handelsbolag.

© 2025 Grant Thornton. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.